

B Vertaler Spaans, Vertaler Frans en Vertaler Duits Stichting LOI Hoger Onderwijs

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
4 november 2011*

 Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Samenvatting.....	4
Colofon	6
Inleiding	7
1. Beoogde eindkwalificaties	9
2. Onderwijsleeromgeving.....	11
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16
Bijlagen	19
Bijlage 1 Visitatiecommissie	20
Bijlage 2 Programma visitatie	25
Bijlage 3 Kwantitatieve gegevens	27
Bijlage 4 Eindkwalificaties.....	28
Bijlage 5 Programmaoverzicht.....	30
Bijlage 6 Bestudeerde documenten.....	33
Bijlage 7 Onafhankelijkheidsverklaringen.....	34

Samenvatting

Op 4 november 2011 zijn de bacheloropleidingen HBO Vertaler Spaans, Frans en Duits van de Leidse Onderwijsinstellingen (LOI) gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **goed**.

Het onderwijs van de LOI Hogeschool wordt gekenmerkt door afstandsonderwijs. Studenten kunnen een individueel en flexibel leerpad volgen met maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo met continue beschikbaarheid van begeleiding. Ook de HBO Vertaalopleidingen zijn volgens dit principe vormgegeven. De HBO-bacheloropleidingen Vertaler Spaans en Vertaler Frans bestaan (in deze vorm) sinds 2006. De HBO-bacheloropleiding Vertaler Duits is in 2009 gestart. De vertaalopleidingen hebben een vergelijkbare opzet en doelstellingen. De opleidingen leiden studenten op tot vertaler Spaans/Duits/Frans. De studenten verwerven daarbij algemene HBO-competenties en competenties specifiek gericht op het beroep van vertaler. Deze hebben betrekking op vertalen, linguïstiek en tekstbegrip, cultuur, zoekstrategieën en onderzoek, techniek en zakelijkheid. Een afgestudeerde vertaler kan aan de slag als zelfstandig beroepsbeoefenaar of in een dienstverband.

De doelstellingen

De doelstellingen van de opleidingen zijn beoordeeld als **voldoende**. Het landelijk vastgestelde competentieprofiel wordt door de drie opleidingen gehanteerd. Dit landelijke profiel is opgesteld in samenwerking met verschillende beroeps- en brancheverenigingen. Daarnaast heeft ook de eigen beroepenveldcommissie het profiel vastgesteld. De actualiteit van het programma wordt met name door dit beroepsprofiel geborgd. De commissie constateert dat veranderingen die niet passen binnen het competentieprofiel, niet snel zullen worden doorgevoerd. De opleidingen leiden op tot beginnend beroepsbeoefenaar en bieden geen volwaardige specialisaties aan. De eindkwalificaties zijn geconcretiseerd naar inhoud en niveau. Dit is mede gedaan aan de hand van de internationaal geaccepteerde Dublin Descriptoren.

De Onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving is beoordeeld als **goed**. De opleidingen bieden een gestructureerd programma dat studenten in staat stelt de eindkwalificaties te bereiken. In de opleidingen staat de vertaalvaardigheid centraal. De programma's kennen een concentrische opbouw. De complexiteit van de te vertalen teksten neemt gedurende de opleiding toe. Ook de praktijkgerichtheid neemt gedurende de opleidingen toe. In de eerste drie jaar wordt toegewerkt naar de examens van de Stichting Nationale Examens Vertaler en Tolk (SNEVT). In het

laatste jaar wordt aandacht besteed aan (beperkte) specialisatie in een vakgebied, bijvoorbeeld juridisch of medisch vertalen. Daarnaast komt in het laatste jaar de zakelijke kant van het vertalen aan de orde. De opleidingen beschikken over een team van goede docenten, die hun sporen in het werkveld verdiend heeft. De opleidingen worden gekenmerkt door afstandsonderwijs. De begeleiding van de studenten en de opzet van het lesmateriaal sluit daarbij aan. Het lesmateriaal heeft een goede didactische opzet. Studenten beschikken gedurende de gehele opleiding over dezelfde coach. Er worden geen andere eisen gesteld aan de instroom dan de wettelijke toelatingseisen. Een belangrijk onderdeel van de opleiding is de digitale leeromgeving. Hierin vinden studenten gedetailleerde informatie over de competenties, modules en opdrachten.

De toetsing en het gerealiseerd eindniveau

De visitatiecommissie beoordeelt ten slotte de toetsing en het gerealiseerd eindniveau als **goed**. De eindkwalificaties (competenties) spelen een centrale rol bij de examens en opdrachten. Zij vormen de kapstok van het beoordelingssysteem. Uiteindelijk wordt het realiseren van de eindkwalificaties vastgesteld in de SNEVT-examens in het derde jaar en in de afstudeeropdracht in het vierde jaar. Verschillende onderdelen van de programma's worden extern getoetst. De visitatiecommissie vindt dat een extra waarborg voor het goede niveau van de toetsen. De beoordeling van de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties wordt goed uitge-

voerd. Dit komt mede tot stand doordat er meerdere beoordelaars worden ingezet, de beoordelingscriteria helder geformuleerd zijn en het niveau duidelijk hbo-bachelor is.

Aanbevelingen

Behalve deze positieve bevindingen zijn er ook enkele verbeterpunten op te tekenen. Deze zaken zijn vooral te zien als ruimte die de opleiding heeft voor verdere verbetering en doen geen afbreuk aan de totale beoordeling.

De visitatiecommissie is van mening dat de module Onderzoeksvaardigheden te uitgebreid en niet specifiek genoeg is voor het beroep van vertaler. Zij adviseert de opleidingen deze module toe te spitsen op die onderzoeksvaardigheden die voor een vertaler van belang zijn. De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat in de (inzend)opdrachten en feedback van docenten soms slordige fouten zitten. Daarnaast is de inhoud van de te vertalen teksten niet altijd actueel. De visitatiecommissie adviseert de opleidingen hier strenger op te controleren. De

studenten hebben ook aangegeven dat de administratie en communicatie verbeterd kunnen worden. De visitatiecommissie raadt de opleidingen aan hier aandacht aan te besteden.

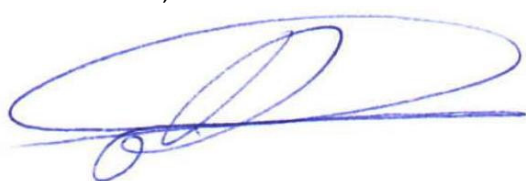
De mate van feedback op ingezonden opdrachten verschilt per docent. De visitatiecommissie adviseert de opleidingen om de uniformiteit in de feedback te vergroten en hierover met docenten het gesprek aan te gaan. Daarnaast adviseert de visitatiecommissie aandacht te besteden aan de didactische professionalisering van docenten. Niet alle docenten beschikken over onderwijservaring. Ook voor deze docenten kan didactische professionalisering een belangrijk hulpmiddel zijn.

Tot slot merkt de visitatiecommissie op dat ondanks het goede niveau van de afstudeerwerken, en de aandacht voor het reflecteren op de hierbij gemaakte vertaalkeuzes, er in de afstudeeropdracht nog meer aandacht kan zijn voor het denkproces dat de student doorloopt bij het maken van vertalingen. Hierdoor krijgen de studenten meer inzicht in de vraag waarom ze bepaalde keuzes wel of niet maken.

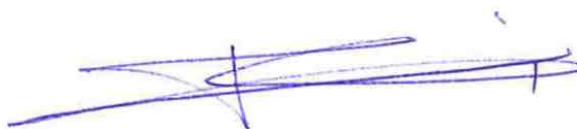
Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld (voldoende en goed) en op die grond geeft de visitatiecommissie een positief advies inzake accreditatie van de Hbo-bacheloropleidingen Vertaler Spaans/Frans/Duits.

Namens de voltallige visitatiecommissie,

Utrecht, 14 december 2011

Drs. R. van Aalst
Voorzitter

Drs. T. Busing
Secretaris

Colofon

Instelling en opleiding

Stichting Leidse Onderwijsinstellingen Hoger Onderwijs

Leidsedreef 2, 2352 BA Leiderdorp

Telefoon: 071 – 5451 292

Status instelling: niet bekostigd

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: aangevraagd

Opleidingen: HBO Vertaler Spaans, HBO Vertaler Frans, HBO Vertaler Duits

Niveau: HBO Bachelor

Aantal studiepunten: 240 EC

Titel: Bachelor of Communication

Locatie: Afstandsonderwijs (vanuit Leiderdorp)

Variant: Deeltijd

Croho-nummers: 34592, 34590, 34591

Kwantitatieve gegevens van de opleiding zijn weergegeven in bijlage 3.

Voor kwaliteit verantwoordelijke bestuurder: de heer mr. M.J. Kuipers, voorzitter bestuur

Businessunitmanager: mevrouw L. Hoogendoorn-Veelenturf

Senior projectleider: mevrouw drs. B.E. Roemers

Visitatiecommissie

De visitatiecommissie bestond uit:

Drs. R. van Aalst, voorzitter

Prof. Em. J. Lowyck, werkveld- en domeindeskundige

Drs. B. Râtel, werkveld- en domeindeskundige Frans

N. Málaga, werkveld- en domeindeskundige Spaans

Drs. R. van Deemter, werkveld- en domeindeskundige Duits

A. de Brouwer, studentlid

Drs. T. Busing, secretaris

De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO; de NVAO heeft ingestemd met de samenstelling.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

AeQui VBI

Vlindersingel 220

3544 VM Utrecht

(030) 87 820 87

www.AeQui.nl

Inleiding

De LOI Hogeschool heeft zich gespecialiseerd in afstandsonderwijs. De LOI Hogeschool heeft als missie het aanbieden van toegankelijk en arbeidsmarktrelevant afstandsonderwijs. Het afstandsonderwijs wordt voor de student gekenmerkt door een individueel en flexibel leerpad, maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo, continue beschikbaarheid van begeleiding, technische eenvoud en betaalbaar collegegeld. De LOI Hogeschool biedt haar opleidingen aan in de vorm van afstandsonderwijs (e-learning) en afstandsonderwijs gecombineerd met lesdagen (blended learning).

Het instituut

De Leidse Onderwijsinstellingen (LOI) heeft in 1996 de Stichting LOI Hoger Onderwijs opgericht. De hogeschool biedt vooral bacheloropleidingen aan. Het aanbod omvat meer dan 35 opleidingen in verschillende sectoren of domeinen (health, business administration, communication, commerce, social studies en economics). De domeinen zijn ondergebracht in businessunits. De LOI Hogeschool biedt daarnaast ook bacheloropleidingen aan in samenwerking met bekostigde hogescholen. Daarnaast biedt de LOI Hogeschool enkele masteropleidingen aan. Aan de LOI Hogeschool studeren ongeveer 20.000 studenten.

De opleiding

De opleidingen Vertaler Spaans, Vertaler Frans en Vertaler Duits zijn vierjarige bacheloropleidingen, van elk 240 EC. De LOI is eind jaren zeventig van de vorige eeuw gestart met het aanbieden van een opleiding tot tolk/vertaler Engels, gericht op het landelijke examen tolk/vertaler. Dit landelijk examen is in 1997 afgeschaft en daarmee is de opleiding ook gestopt. De LOI heeft vervolgens, in samenwerking met een aantal andere niet bekostigde hogescholen, de Stichting Nationale Examens Vertaler en Tolk (SNEVT) opgericht. De SNEVT neemt examens af voor Engels, Spaans, Frans, Italiaans, Duits en Russisch. In 1995 is de LOI gestart met de opleiding Vertaler Engels, in 2006 met de opleidingen Vertaler Spaans en Vertaler Frans en in 2009 met de opleiding Vertaler Duits.

Daar waar in dit rapport gesproken wordt over 'de opleidingen' worden alle drie de opleidingen bedoeld. Daar waar de opleidingen verschillen, wordt dit expliciet benoemd.

De opleidingen hebben een vergelijkbare opzet en vergelijkbare doelstellingen. De opleidingen leiden studenten op tot vertaler Spaans/Duits/Frans. De studenten verwerven daarbij algemene hbo-competenties en competenties specifiek gericht op het beroep van vertaler. Deze hebben betrekking op vertalen, linguïstiek en tekstbegrip, cultuur, zoekstrategieën en onderzoek, techniek en zakelijkheid. Een afgestudeerde vertaler kan aan de slag als zelfstandig beroepsbeoefenaar of in een dienstverband.

In het eerste jaar ligt de nadruk op het verwerven van de algemene hbo-competenties op het gebied van studie en onderzoeksvaardigheden. Daarnaast staat de taalverwerving centraal. Studenten leren de betreffende vreemde taal op CEF-niveau C1. Als de student de taal voldoende beheerst, kan de stap naar het vertalen van en naar de betreffende taal gemaakt worden. Daarmee wordt in het eerste jaar een begin gemaakt. In de hoofdfase staat de vertaalvaardigheid centraal. Studenten worden voorbereid om in het derde studiejaar de SNEVT-examens af te leggen. Gedurende de opleiding nemen de vertaalopdrachten in complexiteit toe en wordt ook de relatie met de beroepspraktijk sterker. In het laatste jaar vindt de afstudeeropdracht plaats. Hierbij laten studenten zien dat zij de verworven kennis en competenties integraal kunnen toepassen.

De opleidingen kennen geen volwaardige specialisaties. De LOI leidt op tot het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar en verdere

specialisatie vindt plaats in de praktijk. In de opleidingen wordt echter wel aandacht besteed aan een kennismaking met specialisaties (op juridisch, medisch, technisch, literair, en financieel-economisch gebied) en aan het werken met vertaaltools.

De visitatie

De LOI heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de LOI een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de

opleidingen heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 4 november 2011 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in concept toegestuurd aan de opleidingen in december 2011, de reacties van de opleidingen zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

1. Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

De visitatiecommissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de beoogde eindkwalificaties als **voldoende**. De opleidingen hanteren het landelijk vastgestelde competentieprofiel als uitgangspunt. Dit landelijke profiel is opgesteld in samenwerking met verschillende beroeps- en brancheverenigingen. Daarnaast heeft ook de eigen beroepenveldcommissie het profiel gevalideerd. Op aanraden van de beroepenveldcommissie is aan het landelijke beroepsprofiel een punt toegevoegd: mondelinge uitdrukkingsvaardigheid in de vreemde taal. De actualiteit van het programma wordt met name door dit beroepsprofiel geborgd. De commissie constateert dat veranderingen die niet passen binnen het competentieprofiel, niet snel zullen worden doorgevoerd. De opleidingen leiden op tot beginnend beroepsbeoefenaar en bieden geen volwaardige specialisaties aan, maar wel een eerste aanzet daartoe. De eindkwalificaties zijn geconcretiseerd naar inhoud en niveau. Dit is mede gedaan aan de hand van de internationaal geaccepteerde Dublin Descriptoren.

Afstemming beroepenveld

De relatie met de beroepspraktijk krijgt op verschillende manieren vorm. Ten eerste is het beroepenveld nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het competentieprofiel. In mei 2010 is er een nieuw landelijk competentieprofiel opgesteld, dat de basis vormt voor de drie vertaalopleidingen. Dit competentieprofiel is opgesteld in samenwerking met het Platform Sector Tolken en Vertalen in Nederland (waarin opleiders en beroeps- en brancheverenigingen participeren), het Overleg Vertaalopleidingen Nederland en de SNEVT. Ten tweede is het landelijke beroepsprofiel vastgesteld door de beroepenveldcommissie van de opleidingen. In deze commissie hebben naast vertegenwoordigers van de opleidingen ook vertalers in loondienst en zelfstandige vertalers zitting (werkzaam in Nederland en buitenland). Daarnaast zijn in de SNEVT verschillende partijen vertegenwoordigd: naast de niet-bekostigde hogescholen zijn ook de Vereniging Zelfstandige Vertalers, de Stichting Instituut van Gerechtstolken en –vertalers en het Nederlands Genootschap voor Tolken en Vertalers binnen de SNEVT (te weten

binnen het Algemeen Bestuur) vertegenwoordigd. Hierdoor wordt de aansluiting van de SNEVT-examens op de beroepspraktijk geborgd. Tot slot zijn alle docenten, auteurs, beoordelaars en stagebegeleiders werkzaam in de beroepspraktijk.

Vertegenwoordigers van de beroepspraktijk met wie de visitatiecommissie gesproken heeft, zijn positief over de compleetheid van de opleidingen. Ze vinden dat ze voldoende gehoord worden en dat er iets met hun opmerkingen gedaan wordt. Een voorbeeld hiervan is het invoeren van drie extra keuzemodules (modules gericht op specialisatie).

Actueel

De opleidingen zijn gebaseerd op het landelijke competentieprofiel. Dat profiel kreeg zijn definitieve vorm in mei 2010 en heeft geleid tot aanpassing van de opleidingen. Daarnaast kunnen ook andere actuele ontwikkelingen tot aanpassing van het curriculum leiden. In 2006 is bijvoorbeeld de Europese norm voor vertaaldiensten ingevoerd en in 2009 is de Wet beëdigde tolken en vertalers in

werking getreden. Beide ontwikkelingen hebben geleid tot aanpassing van het curriculum. Doordat alle auteurs, docenten en beoordelaars werkzaam zijn in de beroepspraktijk, kunnen zij hun ervaringen meenemen in de ontwikkeling van lesstof en het verzorgen van de contactdagen.

Concreet

De opleidingen hebben de eindkwalificaties (competenties, zie bijlage 4) geconcretiseerd door deze te vertalen in eindtermen per module. Daar wordt waar relevant ook een onderscheid gemaakt tussen eindtermen voor de verschillende vaardigheden of onderdelen, bijvoorbeeld lees-, schrijf-, spreek- en luistervaardigheid of vertalen en vertaaltools. In het portfolio wordt een overzicht gegeven van alle competenties. De competenties worden daarin gerelateerd aan de verschillende modules. Hierdoor krijgen de studenten een

overzicht van de te verwerven competenties en vaardigheden en de modules waarin dat plaats vindt. Daarnaast wordt in elke module een overzicht gegeven van de leerdoelen van de module. In de digitale leeromgeving wordt ook per studieopdracht aangegeven wat het doel ervan is.

Dublin Descriptoren

De opleiding heeft de Dublin Descriptoren voor het bachelorniveau verbonden aan de competenties zoals die vermeld zijn in bijlage 4. De interpretatie van de Dublin Descriptoren is zodanig geconcretiseerd, dat het de visitatiecommissie duidelijk is hoe de vertaalslag hiervan naar het curriculum is gemaakt. De visitatiecommissie heeft dan ook vastgesteld dat de Dublin Descriptoren te identificeren zijn binnen de opleidingspecifieke competenties.

2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting: De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

De visitatiecommissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de onderwijsleeromgeving als **goed**. De opleidingen bieden een gestructureerd programma dat studenten in staat stelt de eindkwalificaties te bereiken. De eindkwalificaties hebben betrekking op de doelstelling van de opleidingen om studenten op te leiden tot vertaler Spaans/Duits/Frans die (in vast dienstverband of als freelancer) vertaalopdrachten kunnen uitvoeren waarbij de doeltekst een getrouwe weergave is van de brontekst, en waarbij de opdrachtgever de tekst zonder herbewerking kan gebruiken. In de opleidingen staat de vertaalvaardigheid centraal. De programma's kennen een concentrische opbouw. De complexiteit van de te vertalen teksten neemt gedurende de opleiding toe. Ook de praktijkgerichtheid neemt gedurende de opleidingen toe. In de eerste drie jaar wordt toegewerkt naar de SNEVT-examens. In het laatste jaar wordt aandacht besteed aan (beperkte) specialisatie in een vakgebied, bijvoorbeeld juridisch of medisch vertalen. Daarnaast komt in het laatste jaar de zakelijke kant van het vertalen aan de orde. De visitatiecommissie is van mening dat de opleidingen beschikken over een team van goede docenten, die hun sporen in het werkveld verdiend hebben. Studenten hebben aangegeven dat het lesmateriaal ook een goede didactische opzet heeft. De visitatiecommissie deelt deze mening. De opleidingen worden gekenmerkt door afstandsonderwijs. De begeleiding van de studenten sluit daarbij aan. Studenten beschikken gedurende de gehele opleiding over dezelfde coach. Er worden geen andere eisen gesteld aan de instroom dan de wettelijke toelatingseisen. De opleiding beschikt over goede faciliteiten waaronder de digitale leeromgeving.

Programma dekt de eindkwalificaties

De opleidingen duren elk vier jaar en bestaan uit een propedeuse (eerste jaar) en een hoofdfase. In de hoofdfase wordt onderscheid gemaakt tussen het tweede en derde jaar en het afstudeerjaar (het vierde jaar). Zoals aangegeven is het landelijke competentieprofiel leidend voor de programma's. De competenties zijn vertaald in eindtermen per module.

De opleidingen zijn opgebouwd uit modules die variëren in omvang. De eerstejaars module Studievoordigheden heeft bijvoorbeeld een omvang van 2 EC. De tweedejaars module Vertalen Spaans II/Frans II/Duits II heeft een omvang van 85 EC.

Het eerste jaar start met algemene modules op het gebied vaardigheden. Studenten volgen de modules

Basisvaardigheden voor de professional, Onderzoeksvaardigheden en Studievoordigheden. In deze laatste module worden studenten onder andere voorbereid op het leren via afstandsonderwijs. In de module Basisvaardigheden voor de professional wordt ingegaan op vaardigheden als communicatie, rapporteren en projectmatig werken. Daarnaast volgen de studenten in het eerste jaar de module Spaans I/Frans I/Duits I, Spaans II/Frans II/Duits II en de module Vertalen Spaans I/Frans I/Duits I. De eerste twee modules zijn gericht op het verwerven van de betreffende taal. Het doel is dat studenten aan het einde van module II de betreffende taal op CEF-niveau C1 beheersen. Dit betekent onder andere dat studenten complexe en lange teksten begrijpend kunnen lezen, teksten kunnen schrijven en informatie kunnen samenvatten waarbij grammatica, stijl, spelling en dergelijke juist worden toegepast, een betoog kunnen houden en

actief kunnen deelnemen aan een gesprek en complexe en lange betogen kunnen volgen. In het eerste jaar wordt ook een start gemaakt met het vertalen, in de modules Vertalen Spaans I/Frans I/Duits I.

In het tweede en derde jaar volgen de studenten twee grote modules: de module Maatschappijkennis (24 EC) en de module Vertalen Spaans II/Frans II/Duits II. In deze laatste module leert de student over het ontstaan en de ontwikkeling van de taal, het gebruik van woordenboeken, de verschillende soorten teksten, de culturele verschillen en de consequenties daarvan voor de betekenis van woorden en uitdrukkingen in bron- en doeltaaldocument. Daarnaast leert de student de geleerde regels op het gebied van grammatica en spelling toepassen in vertalingen.

In het derde jaar maken de studenten de SNEVT-examens. Dit zijn de belangrijkste examens en hier wordt in de eerste drie jaar naar toegewerkt. In de lesstof die de studenten hierop voorbereidt, zijn proefexamens opgenomen. Daarnaast ontvangen de studenten examenbundels waarin de opgaven en uitwerkingen van recente SNEVT-examens zijn opgenomen. Tot slot organiseren de opleidingen pretoetsen voor deze examens. Deze pretoetsen worden nagekeken volgens dezelfde richtlijnen als de SNEVT-examens. Studenten moeten een voldoende halen voor de pretoets om een 'Verklaring van geen Bezwaar' te kunnen krijgen waarmee zij zich kunnen aanmelden voor de SNEVT-examens.

Het vierde jaar is met name gericht op de voorbereiding op de beroepsuitoefening. In dit jaar volgen de studenten modules op het gebied van interculturele communicatie en ondernemen. Daarnaast volgen de studenten de module Vertalen in de praktijk Spaans/Frans/Duits en 2 keuzemodules. De opleidingen hebben in de hoofdfase een keuzeruimte van 18 EC. Studenten kunnen daarbij twee modules kiezen uit een aanbod van vijf modules. Deze vijf modules bieden een eerste aanzet tot/kennismaking met vertaalspecialisatie op literair, juridisch, technisch, financieel-economisch en medisch gebied. Hierbij leren studenten aan de hand van praktijkopdrachten (vertaalopdrachten). In

de module Vertalen in de praktijk maken studenten vertaalopdrachten met behulp van een vertaaltool. De vertegenwoordigers van het beroepenveld met wie de commissie gesproken heeft, vinden dat de keuzemodules een uitgebreide introductie bieden op en goed aansluiten bij het betreffende vakgebied.

Het vierde jaar wordt afgerond met de afstudeeropdracht. De stage maakt hier deel van uit. Gedurende de afstudeeropdracht maken de studenten een moduleportfolio. In dit portfolio zijn alle vertalingen opgenomen en de verslagen waarin de gemaakte vertaalkeuzes worden toegelicht en wordt gereflecteerd op het vertaalproces. De afstudeeropdracht bestaat uit verschillende vertaalopdrachten voor een of meer echte opdrachtgever(s).

De relatie met de beroepspraktijk komt naar voren in de vertaalopdrachten die de studenten uitvoeren. Naarmate de opleiding vordert worden deze complexer en meer op de praktijk gericht. In de keuzemodules vertalen studenten opdrachten die direct gerelateerd zijn aan bijvoorbeeld de medische of literaire vertaalpraktijk. En in de afstudeeropdracht voeren de studenten vertaalopdrachten uit voor echte opdrachtgevers.

Studenten houden gedurende de studie een opleidingsportfolio bij. Nagenoeg elke module omvat naast vertaalopdrachten ook een portfolio-opdracht. Deze worden in het opleidingsportfolio verzameld. Het hierboven genoemde moduleportfolio is de laatste portfolio-opdracht van het opleidingsportfolio.

De studenten zijn niet altijd enthousiast over het portfolio. In het gesprek met de visitatiecommissie hebben ze aangegeven dat de noodzaak van het portfolio in het begin niet duidelijk is. Naarmate de opleiding vordert zien de studenten meer het belang van het portfolio in.

Studenten worden vanaf de start van de opleiding geconfronteerd met onderzoeksvaardigheden, doordat zij vanaf het eerste jaar onderzoeksopdrachten uitvoeren. Daarnaast volgen de studenten in het eerste jaar de module Onderzoeksvaardigheden. In deze module leren studenten een

onderzoek op te zetten, inclusief probleemstelling, het verzamelen van empirisch materiaal en het opstellen van een onderzoeksrapport. De studenten met wie de commissie gesproken heeft, vinden de module Onderzoeksvaardigheden te uitgebreid en niet specifiek genoeg voor het beroep van vertaler. De visitatiecommissie deelt deze mening. Ze adviseert de opleidingen deze module toe te spitsen op die onderzoeksvaardigheden die voor een vertaler van belang zijn.

Actueel

Het programma is ontwikkeld vanuit de eisen en wensen van het werkveld en wordt indien nodig bijgesteld. Zoals eerder aangegeven, is het beroepsprofiel recentelijk opgesteld en vastgesteld door de beroepenveldcommissie. De beroepenveldcommissie komt twee keer per jaar bijeen. De docenten, auteurs en beoordelaars hebben ook een belangrijke rol in het actueel houden van het curriculum. Studenten wordt via jaarlijkse enquêtes gevraagd naar input voor aanpassingen in het programma. De resultaten hiervan worden in een jaarlijks studentenpanel besproken. Daarnaast kunnen studenten en docenten ook aan het opleidingsmanagement input voor het programma geven. Op basis van de input van studenten en docenten hebben de opleidingen in 2011 strikte hantering van het *native speaker*-principe ingevoerd. Dit betekent dat docenten alleen vertaalproducten corrigeren die zijn geschreven in hun eigen moedertaal. Daarnaast is in 2011 het aantal keuzemodules waaruit studenten kunnen kiezen, uitgebreid.

De visitatiecommissie heeft de literatuur van de opleidingen ingezien. De opleidingen maken veel gebruik van door de LOI ontwikkeld studiemateriaal. De visitatiecommissie constateert dat het gebruikte materiaal actueel en relevant is.

Didactisch concept

Het onderwijs van de LOI Hogeschool is competentiegericht. De modules worden afgerond met een

toets en/of een praktijkopdracht. Daarnaast maken studenten ook een portfolio-opdracht. In deze opdrachten laat de student zijn eigen ontwikkeling en competentiegroei zien. Het leren bij de LOI Hogeschool wordt gekenmerkt door afstands-onderwijs. Binnen het afstandsonderwijs is de leerstof ook de docent. Dat betekent dat de theorie uitgebreid, volledig en goed wordt uitgelegd. Naast de theorie omvatten de modules oefenopgaven en inzendopgaven. De inzendopgaven worden door docenten beoordeeld en voorzien van feedback. Daarnaast leren de studenten tijdens de acht contactdagen. Tijdens deze dagen wordt vooral aandacht besteed aan (communicatieve) vaardigheden. Een belangrijk onderdeel van het leerproces wordt gevormd door de portfolio's en de digitale leeromgeving. De digitale leeromgeving omvat per module gestructureerde omschrijvingen van de studieactiviteiten.

De studenten zijn over het algemeen tevreden over de contactdagen. Die bieden hen de mogelijkheid om de andere studenten te leren kennen. Het niveau van de studenten verschilt wel tijdens deze dagen, net als het niveau van de docenten.

De studenten hebben ook aangegeven dat zij de didactische opzet van de leerstof goed vinden. De gestructureerde wijze waarop de theorie wordt aangeboden ondersteunt het leerproces. De visitatiecommissie heeft de literatuur bestudeerd en deelt de mening van de studenten. De studenten hebben echter ook aangegeven dat in de (inzend)opdrachten en feedback van docenten regelmatig slordige fouten zitten. Daarnaast is de inhoud van de te vertalen teksten niet altijd actueel. De visitatiecommissie adviseert de opleidingen hier strenger op te controleren.

Samenhang

De samenhang in de programma's wordt op diverse manieren geborgd. De opleidingen zijn primair gericht op het aanleren van vertaalvaardigheid. Dit is de rode draad in de opleidingen. Om te kunnen vertalen is het belangrijk dat studenten beschikken over taalvaardigheid. Dit is een belangrijk onderdeel van het eerste jaar, waarin de studenten de modules

Spaans/Frans/Duits I en II volgen. De vertaalvaardigheid komt in elke fase van de opleidingen terug: in het eerste jaar in de module Vertalen Spaans I/Frans I/Duits I, in het tweede en derde jaar in de module Vertalen Spaans II/Frans II/Duits II. In het tweede en derde jaar wordt bijna uitsluitend gewerkt aan het verbeteren van de vertaalvaardigheid. In het vierde jaar komt in de modules Vertalen in de praktijk Spaans/Frans/Duits, in de keuzemodules en in de afstudeeropdracht de vertaalvaardigheid aan de orde.

Het programma is concentrisch qua opbouw. Dit betekent dat de vertaalopdrachten steeds complexer en specialistischer worden. In het vierde jaar vindt een beperkte specialisatie plaats. Studenten vertalen dan opdrachten uit een specifiek vakgebied. Daarnaast wordt de relatie met de beroepspraktijk steeds explicieter. In de eerste jaren zijn de vertaalopdrachten afkomstig uit de beroepspraktijk. In de afstudeeropdracht vertalen de studenten opdrachten voor de werkelijke beroepspraktijk. Daarnaast wordt in het vierde jaar aandacht besteed aan de zakelijke kant van het vertalen, namelijk in de module Ondernemen voor vertalers en tijdens lesdag 6 en 8.

Studeerbaarheid

In de kritische reflectie merken de opleidingen op dat de studeerbaarheid groter is voor studenten met een hogere vooropleiding. In de studentenenquête wordt onder andere gevraagd naar de studievoortgang. Hieruit blijkt dat het merendeel van de studenten achter loopt op het studieschema. Dit wordt in de kritische reflectie verklaard doordat studenten te weinig tijd aan de opleiding besteden. Dat past bij de wijze van studeren aan de LOI Hogeschool. Studenten kiezen ervoor om tijd- en plaatsonafhankelijk te studeren. Ze verdelen daarbij hun tijd over werk, gezin en opleiding. Studenten hoeven bij de LOI na de reguliere studieduur van vier jaar geen lesgeld meer te betalen. Ze mogen dan nog wel vier jaar huiswerk opsturen, examens maken en contactdagen bijwonen.

Vanaf 2012 is het voor een aantal modules mogelijk om meer dan twee keer per jaar examen te doen, op verschillende plaatsen in het land.

De studenten met wie de commissie gesproken heeft, bevestigen dit beeld en zij waarderen deze maatregel. Zij hebben bewust gekozen voor de LOI vanwege het afstandsonderwijs. Dat stelt hen in staat vanuit huis, in hun eigen tempo te studeren.

Studiebegeleiding

Studenten worden gedurende de opleiding in beginsel door één coach begeleid. Deze begeleiding is gericht op reflectie op de opleiding. Het opleidingsportfolio en de portfolio-opdrachten zijn daarbij belangrijke instrumenten. In de portfolio-opdrachten reflecteert de student op zijn studievoortgang in relatie tot het competentieprofiel.

Tijdens de modules worden de studenten begeleid door de vakdocent. Ook bij het afstuderen worden studenten begeleid. Alle begeleiders hebben via de digitale leeromgeving inzicht in de studievoortgang van de student.

De studenten met wie de commissie gesproken heeft, zijn over het algemeen tevreden over de begeleiding die ze krijgen. De studenten hebben echter wel aangegeven dat de 'begeleiding' door de klantenservice (zowel voor wat betreft de administratie in de diverse systemen als de communicatie tussen klantenservice en studenten) verbeterd kan worden. Ook zouden de studenten het prettig vinden als ze door het callcenter direct doorverbonden zouden kunnen worden naar een tweedelijnsmedewerker voor de vertaalopleidingen.

Instroom

De opleidingen hanteren de wettelijke toelatingseisen. Studenten met een havo, vwo of mbo-4 diploma worden toegelaten. Daarnaast kunnen studenten die 21 jaar of ouder zijn via de toelatingsregeling aantonen dat ze over de vereiste kwalificaties beschikken. Deze kandidaat-studenten kunnen sinds 2011 ook kiezen voor een toelatingsexamen.

De opleidingen gaan ervan uit dat instromende studenten de betreffende taal beheersen op CEF-niveau B1. Studenten die dat niveau niet halen, kunnen gratis hun kennis bijspijkeren met de basismodule Spaans/Frans/Duits. In de praktijk komt het bijna niet voor dat studenten beginnen aan de vertaalopleiding zonder enige kennis van de taal.

Zowel studenten als docenten hebben bij de visitatiecommissie aangegeven dat er niveauverschillen zijn tussen de studenten. Dit betreft verschillen in de beheersing van de vreemde taal en de Nederlandse taal.

Docenten

De LOI werkt met freelance docenten. Bij de opleidingen Vertaler Spaans, Frans en Duits zijn respectievelijk vierentwintig, twintig en twintig docenten betrokken. Hiervan is iets meer dan de helft academisch geschoold, de anderen zijn hbo-opgeleid.

Voor nieuwe docenten, auteurs, beoordelaars en examinatoren gelden drie criteria: beschikken over een afgeronde (ver)taallopleiding op hbo/wo niveau, beschikken over onderwijservaring en werkzaam zijn in de beroepspraktijk. Op vakniveau kunnen er aanvullende criteria gelden zoals medische of juridische (terminologie)kennis voor de keuzemodules. Elke docent wordt minimaal eenmaal in de drie jaar gecontroleerd. Dit betekent dat reeds gecorrigeerde inzendopgaven door een andere docent bekeken worden. Docenten kunnen ook elkaars feedback aan studenten bekijken. Examinatoren corrigeren de gemaakte examens. Zij krijgen hiervoor gedetailleerde instructies. In het gesprek met docenten is naar voren gebracht dat niet alle docenten beschikken over onderwijservaring. Deze docenten worden met name ingezet voor het nakijken van door de student gemaakte inzendopdrachten.

De modules worden ontwikkeld door een ontwikkelteam. Het ontwikkelteam bestaat uit minimaal één auteur en minimaal één beoordelaar (die het werk van de auteur controleert). In de praktijk komt het vaak voor dat een auteur ook docent is/wordt van de module die hij/zij

ontwikkelt/herschrijft. Docenten komen minimaal een keer per jaar naar de LOI voor overleg over het programma. Tijdens deze vergaderingen wordt onder andere het programma geëvalueerd. De docenten hebben dit bevestigd. Ze komen twee keer per jaar bijeen voor overleg. Dan wordt onder andere gesproken over het geven van feedback aan studenten.

De LOI Hogeschool hanteert niet direct een docent/studentratio. De realisatie van de reactietermijn is bepalend voor het aantal docenten dat betrokken is bij een module. Hiervoor geldt als norm dat een student binnen 48 uur feedback op de inzendopgaven moet ontvangen. Als deze norm niet gehaald wordt, worden er meer docenten ingezet.

De studenten zijn over het algemeen tevreden over de docenten. De mate van feedback op ingezonden opdrachten verschilt echter per docent. De visitatiecommissie adviseert de opleidingen om de uniformiteit in de feedback te vergroten en hierover met docenten het gesprek aan te gaan. Daarnaast adviseert de visitatiecommissie aandacht te besteden aan de didactische professionalisering van docenten.

Faciliteiten

LOI-studenten studeren thuis. Ze maken daarbij gebruik van de digitale leeromgeving en het schriftelijke lesmateriaal. De digitale leeromgeving van de LOI is in 2010 vernieuwd. Studenten die in 2011 gestart zijn, maken gebruik van de nieuwe leeromgeving. Middels de leeromgeving kunnen studenten onder andere hun inzendopdrachten inleveren en ontvangen, hun vorderingen bekijken, met medestudenten contact opnemen, een werkruimte creëren om in groepsverband opdrachten uit te voeren, in de mediatheek relevante links vinden en ondersteunende lesstof downloaden. De studenten ontvangen van de LOI al het lesmateriaal ook schriftelijk. Dit materiaal wordt door de LOI geproduceerd. Studenten komen naar de LOI voor het afleggen van examens en de mondelinge lesdagen (contactdagen). De LOI beschikt daartoe over de benodigde voorzieningen in Leiderdorp.

3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

De visitatiecommissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als **goed**. De eindkwalificaties (vertaald in eindtermen) spelen een centrale rol bij de examens en opdrachten. Zij vormen de kapstok van het beoordelingssysteem. Uiteindelijk wordt het realiseren van de eindkwalificaties vastgesteld in de SNEVT-examens in het derde jaar en in de afstudeeropdracht in het vierde jaar. Verschillende onderdelen van de programma's worden extern getoetst. De visitatiecommissie vindt dat een extra waarborg voor het goede niveau van de toetsen. De eindresultaten tonen dat de studenten worden opgeleid tot degelijke vertalers. Dit is ook bevestigd door vertegenwoordigers van het beroepenveld met wie de commissie gesproken heeft. De beoordeling van de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties wordt goed uitgevoerd. Dit komt mede tot stand doordat er meerdere beoordelaars worden ingezet, de beoordelingscriteria helder geformuleerd zijn en het niveau duidelijk hbo-bachelorniveau is.

Valide

In het Onderwijs- en Examenreglement van de opleidingen worden gedetailleerde beschrijvingen van de examens gegeven. In de module-beschrijvingen wordt per module aangegeven op welke wijze deze getoetst wordt. Daarbij wordt ook vermeld wanneer een student geslaagd is. Voor iedere module worden per jaar twee toetsmomenten aangeboden. Als regel geldt dat de toetsing aansluit bij de werkvorm van de module. Dat betekent dat modules waarin veel aandacht is voor theorie, afgesloten worden met een examen. Modules waarin de uitvoering in de praktijk centraal staat, worden afgesloten met praktijkopdrachten. Hiervoor geldt dat deze tijd- en plaatsafhankelijk kunnen worden gemaakt en ingeleverd. Gedurende de opleiding neemt het aantal examens af en het aantal praktijkopdrachten toe. De opleiding gebruikt een mix van verschillende toetsvormen:

- Interne toets
- Externe toets
- Examen
- Praktijkopdracht

De studenten maken in het derde jaar de SNEVT-examens. Ter voorbereiding hierop maken de studenten de interne pretoets. Als studenten deze pretoets met een voldoende afronden krijgen ze een 'Verklaring van geen Bezwaar'. Hiermee kunnen studenten zich inschrijven voor de SNEVT-examens. Voor de pretoets krijgen de studenten geen studiepunten, voor de SNEVT-examens wel. Deze examens vormen de afronding van de module Vertalen Spaans/Frans/Duits II. De eerstejaars module Spaans/Frans/Duits II wordt ook afgerond door een externe toets. Deze toetsen worden afgenomen door respectievelijk Instituto Cervantes, de Alliance Française en het Goethe-Institut.

In het Onderwijs- en Examenreglement staat de rol van de Centrale Examencommissie beschreven. De Centrale Examencommissie is onder andere verantwoordelijk voor de kwaliteit van de examens, de examinering en het examenbeleid. Ook is de examencommissie verantwoordelijk voor het vaststellen van examenuitslagen en het verlenen van vrijstellingen. Het verlenen van dispensatie van toelatingseisen en vrijstelling van examenonderdelen is gedelegeerd naar de toetsingscommissie. Deze commissie is verantwoordelijk voor de uitvoering

van het toetsingsbeleid en rapporteert hierover aan de centrale examencommissie.

Het examenbureau zorgt voor de praktische uitvoering van de organisatie en het afnemen van de examens.

Betrouwbaar

De competenties zijn leidend voor de toetsing. De opleidingen hebben de competenties uitgewerkt naar eindtermen per module. In de modulebeschrijvingen staat welke eindtermen getoetst worden en op welke wijze deze worden getoetst. Verschillende onderdelen van het programma worden door externe onafhankelijke partijen getoetst. Hierdoor wordt de onafhankelijkheid van de beoordeling vergroot.

De SNEVT-examens zijn de belangrijkste examens van de opleiding. Hier wordt in de eerste drie jaar naar toegewerkt. Ter voorbereiding op deze examens leggen de studenten de pretoets af. De beoordeling van deze pretoets vindt op dezelfde manier plaats als de beoordeling van de SNEVT-examens. Zo weten studenten wat hun tijdens de SNEVT-examens te wachten staat.

De opleidingen hanteren het vier-ogen-principe. Ieder examen wordt door twee examinatoren gecorrigeerd. Beide examinatoren krijgen dezelfde instructie en sturen hun eigen beoordeling naar het examenbureau. Het eindcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers. Als de cijfers meer dan twee punten verschillen, wordt een derde examiner ingeschakeld.

De beoordelingscriteria zijn transparant. De beoordeling vindt plaats op basis van de normtekst, de alternatieven binnen de normtekst en de voorbeelden die gegeven worden om fouten te wegen (analoog aan SNEVT-instructies). Als hulpmiddel voor de beoordeling van opdrachten maken de beoordelaars gebruik van een tabel met daarin de brontekst en de modelvertaling. De beoordelaar vult de tabel in en classificeert de fouten in de vertaling van de student.

Ook bij het beoordelen van het afstuderen is een onafhankelijke partij betrokken. Aan het einde van het afstudeertraject wordt naast de directe begeleider van de afstudeeropdracht een tweede, onafhankelijke lezer ingezet. De tweede lezer is niet betrokken bij het afstudeertraject en leest alleen het eindwerkstuk. De tweede lezer is niet bekend met het eindoordeel van de eerste lezer. Ook bij de mondelinge afstudeerzitting is naast de eigen examiner (de begeleider van het afstudeertraject) een tweede, voor de student onbekende, examiner aanwezig.

Studentbeeld

De toetsvormen worden vastgelegd in het Onderwijs- en Examenreglement en in de modulebeschrijvingen. Hierin wordt ook aangegeven wanneer een student geslaagd is voor het examen (bestaande uit een toets of inzendopdrachten). Daarnaast kan de student in de digitale leeromgeving van elke module zien wat de eindtermen zijn en hoe deze getoetst worden. Uit het gesprek met de studenten bleek dat zij een voldoende helder beeld hebben van waar ze op beoordeeld worden. Dat geldt ook voor de afstudeeropdracht. De toetsen sluiten volgens de studenten goed aan bij de bestudeerde stof.

Gerealiseerd eindniveau

Tijdens het visitatiebezoek heeft de visitatiecommissie van alle opleidingen diverse toetsen bestudeerd en geconcludeerd dat deze van goed niveau zijn. De moeilijkheidsgraad van de vertaalopdrachten neemt gedurende de opleiding toe.

De opleidingen meten tijdens de afstudeeropdracht in het vierde jaar of de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd. Studenten werven zelf vertaalopdrachten, onderhandelen met de klant over het tarief, maken afspraken over deadlines, wijze en vorm van aanlevering, voeren de opdracht uit en maken de factuur. Studenten zoeken hiervoor een stageplek maar kunnen indien hun werkplek van

toepassing is, ook de eigen werkplek inbrengen als stageplek.

De studenten hebben in het gesprek met de visitatiecommissie bevestigd dat zij zelf een afstudeerplek moeten zoeken. De kwaliteit van de afstudeerplek en –begeleider wordt door de opleidingen beoordeeld.

De afstudeeropdracht omvat vertaalopdrachten Spaans/Frans/Duits – Nederlands uit verschillende categorieën, met een minimale omvang van 5.000 woorden. Ook moeten de teksten uit twee landen afkomstig zijn. Daarnaast omvat de afstudeeropdracht vertaalopdrachten Nederlands – Spaans/Frans/Duits (minimaal 3.000 woorden) en een vertaalopdracht Spaans/Frans/Duits – Nederlands op juridisch of literair gebied (minimaal 2.000 woorden).

Van de vertaalopdrachten moet er één in een groep worden uitgevoerd, waarbij een groepsverslag wordt opgesteld. Bij alle vertaalopdrachten moet het uitgevoerde onderzoek inclusief het inschakelen van een netwerk worden aangetoond en verantwoord. Bij minimaal twee van de opdrachten moet de student in de betreffende taal mondeling communiceren tijdens de uitvoering. En bij minimaal twee opdrachten moet de student het gehele traject van offerte tot facturering doorlopen hebben.

Onderdeel van het afstudeerproject is het moduleportfolio. Hierin zijn alle vertaalopdrachten met bijbehorende reflectieverslagen en het slotverslag van de student opgenomen. In het slotverslag geeft de student aan op welke wijze hij/zij voldaan heeft aan de hierboven genoemde criteria. Daarnaast reflecteert de student op het vertaalproces dat hij/zij doorlopen heeft, zet de student e.e.a. uiteen over de keuzes waarmee hij/zij zich geconfronteerd heeft gezien en hoe hij/zij daarmee om is gegaan en staat de student stil bij (ver)taaltechnische aspecten en zakelijke aspecten en problemen die hierbij naar voren zijn gekomen.

De opleiding wordt afgerond met een mondelinge afstudeerzitting. Tijdens deze zitting worden de portfolio-opdrachten uit het opleidingsportfolio besproken, de keuzes die de student hierin heeft gemaakt en het leerproces van de student. Daarnaast komt ook de inhoud van de afstudeeropdracht met bijbehorend moduleportfolio aan de orde. Verder wordt de mondelinge vaardigheid van de student beoordeeld. De communicatie tijdens de zitting vindt deels plaats in het Nederlands en deels in de betreffende vreemde taal.

Om deel te kunnen nemen aan de afstudeerzitting moeten alle onderdelen (inclusief het afstudeerproject) met een voldoende zijn afgerond. Na afloop wordt het eindcijfer bepaald. De afstudeeropdracht en de mondelinge zitting tellen daarin allebei voor de helft mee.

De visitatiecommissie heeft zes afstudeerwerken bestudeerd, waaronder alle afstudeerwerken van de drie opleidingen en een aantal van de bacheloropleiding Vertaler Engels. Omdat de bacheloropleiding Vertaler Duits nog geen afgestudeerden heeft, is besloten ook een aantal afstudeerwerken van de bacheloropleiding Vertaler Engels te bestuderen. Deze bereiken een goed eindniveau, waardoor de visitatiecommissie overtuigd is dat het hbo-bachelorniveau van alle opleidingen voldoende geborgd is. Zoals eerder aangegeven worden in het bijbehorende moduleportfolio de reflectie op de afstudeeropdracht en de daarin gemaakte vertaalkeuzes weergegeven. De visitatiecommissie merkt hierbij op dat in de afstudeeropdracht nog meer aandacht kan zijn voor het denkproces dat de student tijdens het maken van vertalingen in de afstudeeropdracht doorloopt. Hierdoor krijgen de studenten nog meer inzicht in de vraag waarom ze bepaalde keuzes wel of niet maken.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

I. Overzicht panelleden en secretaris

Naam (inclusief tituluur)	Rol (voorzitter / lid / student-lid / secretaris)	Domeindeskundige (ja / nee)
Drs. R. van Aalst	voorzitter	nee
Drs. R. van Deemter	lid	ja
Prof. Em. dr. J. Lowyck	lid	ja
N. Málaga Carril	lid	ja
Drs. B. Râtel	lid	ja
A.H.E.J. de Brouwer	studentlid	nee

II. Secretaris/Coördinator¹

Drs. T. Buising	Gecertificeerd oktober 2010	
-----------------	-----------------------------	--

III. Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	Raoul van Aalst treedt met regelmaat op als voorzitter van visitatiecommissies.
2	De heer Van Deemter is vertaler Duits en tevens actief als zelfstandig adviseur op het gebied van taaltoetsing.
3	Prof Lowyck is bijzonder gasthoogleraar in educatieve technologie aan de K.U. Leuven.
4	Mevrouw Málaga is vertaler Spaans en Engels, gespecialiseerd in recht.
5	Mevrouw Râtel is vertaler Frans.
6	Mevrouw De Brouwer studeert Taal- en cultuurstudies aan de UU en verwacht in 2012 haar BSc graad te verkrijgen (minor: Bestuurs- en Organisationswetenschappen).

IV Overzicht deskundigheden binnen panel

Deskundigheid	De deskundigheid blijkt uit:
a. Deskundigheid ten aanzien van de ontwikkelingen in het vakgebied	De heer Van Deemter, mevrouw Málaga en mevrouw Râtel zijn in beroepsverenigingen actief. Mevrouw Málaga is tevens actief als werkvelddeskundige voor een particulier tolken- en vertalersinstituut.
b. Internationale deskundigheid	De heer Lowyck is verbonden aan de K.U. Leuven. De heer Van Deemter, mevrouw Málaga en mevrouw Râtel hebben vanuit hun achtergrond als vertaler zeer veel internationale contacten.
c. Werkvelddeskundigheid in het voor de opleiding relevante beroepenveld	De heer Van Deemter, mevrouw Málaga en mevrouw Râtel hebben allen een eigen vertalerspraktijk en zijn beëdigd vertaler.
d. Ervaring met het geven en/of ontwikkelen van onderwijs op het desbetreffende opleidingsniveau en deskundigheid ten aanzien van de	Prof. Lowyck is vanuit zijn rol als hoogleraar nadrukkelijk op de hoogte van onderwijsvormen, specifiek in relatie tot afstandsonderwijs. Hij participeerde met regelmaat als specialist op dit gebied in visitaties.

¹ N.B. De secretaris is GEEN panellid

door de opleiding gehanteerde onderwijsvorm(en) ²	De heer Van Deemter is als programmamanager betrokken bij taaltoetsing, dat zich uitstrekt over diverse opleidingsniveaus. Als zelfstandig adviseur is hij betrokken bij toetsontwikkeling voor vertalers (zie CV)
e. Visitatie- of auditdeskundigheid	De heer Van Aalst treedt met grote regelmaat op als voorzitter van visitatiepanels. De heren Lowyck en van Deemter en de dames Râtel en de Brouwer hebben reeds in diverse visitaties geparticipeerd.
f. Studentgebonden deskundigheid	Mevrouw De Brouwer studeert Taal- en cultuurwetenschappen aan de UU, tevens is zij voorzitter van de studievereniging 'Alias'.

Curricula Vitae

Drs. Raoul R. van Aalst

De heer Van Aalst volgde de opleiding Bedrijfseconomie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Na afronding daarvan is hij werkzaam geweest in zowel controllersfuncties als adviesfuncties, onder andere voor Packard Bell NEC, KPN en PricewaterhouseCoopers. Tot 2002 is hij directeur geweest van het financieel adviesbureau 4U Control. Sinds 2002 vervult hij de functie van controller bij energiebedrijf NUON, sinds 2005 bij Tennet. De heer Van Aalst is sinds 2004 frequent betrokken bij uitvoeren van visitaties in het hoger onderwijs, zowel in de rol van extern deskundige als in de rol van voorzitter.

Drs. Roelof van Deemter

Opleidingen:

- 1979 Doctoraaldiploma Duitse taal- en letterkunde, Fac. der Letteren,
- Rijksuniversiteit Leiden
- 1991 Propedeusediploma Nederlands Recht, Fac. der Rechtsgeleerdheid,
- Rijksuniversiteit Leiden

Werkervaring: Freelance vertaler Duits-Nederlands. Tevens

- 1979 – 1996 Docent bij de Vakgroep Duitse taal- en letterkunde, Rijksuniversiteit Leiden
- Expertisegebieden: historische en moderne taalkunde, taalvaardigheid,
- vertalen Duits-Nederlands, vertaalwetenschap
- 1980 – 1981 Docent Duits aan de MO-A-opleiding van de School voor Taal- en letterkunde
- te 's-Gravenhage
- 1994 – 2005 Voorzitter CEVO-vaksectie Duits voor de eindexamens HAVO-VWO
- 1994 – 2002 Lid resp. voorzitter van de Interfaculty Group of Languages van de Community of European Management Schools (CEMS)
- 1996 – heden Projectmanager taaltoetsing Universiteit Leiden
- 2009 - heden Oprichting eenmanszaak 'Shibboleth Assessments'. Shibboleth Assessments was founded in 2009 to provide consultancy services in the field of language testing and assessment and to develop tests closely aligned to the Common European Framework of Reference (CEFR) of the Council of Europe. More specifically, Shibboleth is engaged in the development of assessment schemes for language specialists like translators and interpreters.

Werkzaamheden:

- 1998 – 1999 Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Justitie naar de 'Tolkentoets IND'

² Hieronder worden bijvoorbeeld verstaan afstandsonderwijs, werkplekgerelateerd onderwijs, flexibel onderwijs, competentiegericht onderwijs of onderwijs voor excellente studenten.

- 2000 – 2006 Lid kernteam Kwaliteitsnormering Tolken en vertalers Justitie (portefeuille: toetsing)
- 2004 – 2005 Lid Commissie Kwaliteitseisen Tolken en Vertalers van het Ministerie van Justitie
- 2005 – 2007 Toetsontwikkeling in opdracht van het Ministerie van Defensie
- 2004 – 2005 Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Justitie naar minimale taalvaardigheidseisen voor tolken en vertalers
- 2006 – 2008 Inhoudelijk secretaris van een commissie van de Faculteit der Letteren van de Universiteit Leiden met de opdracht de taaltoetsing binnen de faculteit te evalueren.
- 2000 - heden Incidentele consultancy ten behoeve van instellingen op het gebied van toetsing van tolken en vertalers (SNEVT, Lessius Hogeschool Antwerpen, Stichting Instituut Gerechtstolken en -Vertalers)
- 2008 Oprichting van een Special Interest Group op het gebied van het evalueren van de competenties van tolken en vertalers binnen de European Association for Language Testing and Assessment (EALTA)
- 2009 Benoeming tot voorzitter van de Commissie beëdigde tolken en vertalers
- 2008 – 2009 Ontwikkeling van een beoordelingskader ten behoeve van de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Hertogenbosch
- 2009 – heden Incidentele organisatie en coördinatie van praktijktoetsen tolken en vertalen in opdracht van het Ministerie van Justitie
- 2009 Verzorging van tweedaagse Masterclasses ('Public Service Translation' en 'Public Service Interpreting') te Antwerpen ten behoeve van opleiders van tolk/vertalersopleidingen in opdracht van Centrale Ondersteuningscel voor Sociaal Tolken en Vertalen te Brussel (COC) te Brussel
- 2005 – heden Lezingen op internationale congressen/symposia op het gebied van het evalueren van de competenties van tolken en vertalers (FIT 2005, AILA 2008, EFLIT 2008)
- 2010 Lid/voorzitter visitatiepanel NQA t.b.v. de accreditatie van ITV Hogeschool
- 2010 – heden Lid resp. voorzitter van de Commissie Permanente Educatie van de Stichting Register Tolken Gebarentaal
- Juni 2010 Aanvaarding van een opdracht van de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Hertogenbosch om een toetspilot te organiseren ten behoeve van het 'Register beëdigde tolken en vertalers' (Rbtv)

Prof. J. Lowyck

- 1986-1991: Voorzitter Universitaire Dienst voor cursusontwikkeling (K.U.Leuven)
- 1991-1996: Academisch verantwoordelijke Dienst Universitair Onderwijs (K.U.Leuven)
- 1998: Titularis Leerstoel Ererector L. Verhaegen, LUC 'Van instructieomgevingen naar leeromgevingen: de slogan voorbij?'
- 1998-2001: Departementsvoorzitter Departement Pedagogische wetenschappen
- 2001-2006: Voorzitter AVL (Academisch Vormingscentrum Leraren) K.U.Leuven
- 2002-2006: Voorzitter Interuniversitaire werkgroep lerarenopleiding, VLIR
- 2003-2006: Voorzitter werkgroep 'School of Education', Associatie K.U.Leuven
- 2007- : Decaan Facoltà di Psicologia, Università Telematica Internazionale Uninettuno, Roma

Nuria Málaga Carril

EDUCATION AND QUALIFICATIONS

- LAW DEGREE, Faculty of law, Universidad de Deusto, Bilbao, Spain, 1986-1990
- MASTER IN INTERNATIONAL COMMERCE, Chamber of Commerce of Bilbao, Spain, 1990
- TRANSLATION DEGREE, ITV – Institute of Interpretation and Translation, University of Utrecht, the Netherlands, 2006-2009
- SWORN IN AS TRANSLATOR AT THE COURT OF UTRECHT, 2009
- MEMBER OF THE NGTV – Netherlands Society of Interpreters and Translators

SPECIALISATIONS

- LAW: international organizations, European Union, contracts & agreements, employment conditions, sale & purchase of property, civil and procedural law (articles of association, terms and conditions, sentences, notifications).
- MEDIA: public relations, marketing/advertising, press.
- BUSINESS/COMMERCE: corporate marketing, contracts, sales presentations, press releases.
- MEDICAL-PHARMACEUTICAL: SOP's, PIL's, SmPC's, Protocols, Product brochures, etc.
- SUSTAINABLE ENERGIES: Thesis, studies, sustainability analysis.
- TOURISM: international organizations, websites, brochures, country 'files'.

EMPLOYMENT

- 2010-to date Acento (Spanish translations and language services), the Netherlands. Owner. Freelance translator from Dutch and English into Spanish. Specialized in the following areas: legal, medical, marketing, commercial and sustainable energies.
- 2001-2010 Alinea-Lingua (Translation Agency), the Netherlands. Proofreader and translator
 - Proofreading: Complete check, including completeness, consistency, grammar, style, terminology and lay-out of all kind of documents, specially marketing, commercial, financial, legal and medical fields. (Languages: Spanish, English, Dutch and French).
 - Translation: EN/DU/FR to SP. Handling a variety of texts and successfully taking responsibility for managing my own work. Specialising in legal, corporate marketing and medical translations.
- 1999-2001 SYBEX (Publishing house), the Netherlands. Marketing assistant. Contact with customers (mainly libraries) and writing and translating promotional material.
- 1992-1998 Swets & Zeitlinger (Publishing house and subscription agency), the Netherlands. Representative for Spain. Contact with editors and Spanish end-customers (Universities, Research Institutes and Multinationals). Organization of workshops and congresses in Spain. Writing and translating (EN-SP) of promotional material.

Béatrice Râtel

Opleiding:

In Frankrijk

- Diploma Baccalauréat A5 (littéraire, 3 talen Engels, Italiaans, Spaans), 1973
- Opleiding Reisleider / Tolk (1973-1975), bij de Ecole Reynaud in Lyon

In Nederland

- MO A Frans 1981
- Doctoraal Frans bij de VU in Amsterdam, diploma in 1987

Ervaring:

- Administratief medewerkster 1975-1978
- Lerarees Frans 1978-1983 (mavo/havo)
- Privélessen aan volwassenen (1978-1996)
- Freelance tolk/vertaalster vanaf 1987 tot heden

Specialisatie:

Geschiedenis en cultuur, kunst en cultuur, literatuur en actualiteit, toerisme, milieu, stedelijke ordening en woning, onderwijs, derde wereld ontwikkeling. Ook correctie van vertalingen (in het Frans) van collega's.

Vertaalwerk:

- Congresrapporten van de Nuffic - vertaald met collega's, mw. Râtel was eindverantwoordelijke (1991 en 1992)
- Jaarboek World Press Photo (vanaf 1989 tot heden)
- Boek 40 jaar World Press Photo (1995)
- Infomateriaal en audiogidsen Van Gogh Museum, Tropen Museum, Rijksmuseum, Paleis het Loo, Mauritshuis, Koninklijk Museum voor Midden Afrika (Brussel)
- Teksten t.b.v. de IFHP (International Federation for Housing and Planning)

- Boek over "Frédéric Faber" en koninklijke porselein ten tijde van het Verenigde Koninkrijk der Nederlanden 1815-1830, geschreven door Cyp Quarles van Ufford, 2004
- Notulen van de FIFPro (Fédération Internationale des Footballeurs Professionnels)
- Coördinatie van de Franse vertaling van het boek "Een wereld voor kinderen; opgroeien zonder kinderarbeid" van de fotograaf Peter de Ruiter

Lid van de Stichting VrouwenNetwerk Vertalers en Tolken sinds 1989.

Anne de Brouwer is vierdejaars bachelorstudente Taal- en cultuurstudies aan de Universiteit Utrecht. Haar hoofdrichting is Politieke Geschiedenis en Internationale Betrekkingen. Daarnaast heeft zij een honoursminor aan de faculteit Geesteswetenschappen succesvol afgerond en volgt zij nu de minor Bestuurs- en Organisatiewetenschappen. Naast haar studie is ze ook erg actief in het studentenleven. In 2010-2011 was zij voorzitter van de studievereniging van Taal- en Cultuurstudies en in 2011-2012 zal zij de Universiteit Utrecht vertegenwoordigen op een tweetal internationale simulaties van de Verenigde Naties, te weten in Cambridge en aan Harvard. Daarnaast heeft zij reeds in verschillende visitatiecommissies de rol van studentlid vervuld.

Bijlage 2 Programma visitatie

09:00 – 10:30	Ontvangst en interne voorbespreking panel
10:30 – 11:30	Gesprek n.a.v. Kritische Reflectie en bestudeerde afstudeerwerken, panel + opleidingsmanagement Linda Hoogendoorn (business unit manager) Barbara Roemers (senior projectleider) Henriët Koornberg (programmaleider)
11:30 – 12:15	Gesprek over aansluiting op beroepspraktijk, panel + werkveldvertegenwoordigers Joosje van Loen (BVC-lid, vertaler Duits) Elvira Willems (BVC-lid, vertaler Frans en Spaans) Marjo Verharen (stagebegeleider) Eva Fierst van Wijnandsbergen (alumnus Vertaler Spaans)
12:15 – 13:15	Lunchpauze, documentenonderzoek, digitale leeromgeving
13:15 – 14:15	Telefonisch spreekuur studenten en docenten, aanvullend documentenonderzoek, digitale leeromgeving en rondleiding indien gewenst
14:15 – 15:15	Gesprek over opleiding met studenten Olga Brinkhorst (Vertaler Frans, 1e jaar) Thea Bruggeling (Vertaler Frans, 3e jaar) Saphia Beukema (Vertaler Frans, 3e / 4e jaar) Alexandra de Kock (Vertaler Duits, 1e jaar) Gerda Koper (Vertaler Duits, eind 1e jaar) Judith Kraft (Vertaler Duits, 2e jaar) Karin Molenaar (Vertaler Spaans, 1e jaar) Karin Cabrera de Boer (Vertaler Spaans, 2e jaar) Gonzalo Fernández Gomez (Vertaler Spaans, 3e jaar) Kristel Kooijman (afgestudeerd Vertaler Spaans in juni 2011)
15:15 – 15:30	Overleg panel
15:30 – 16:15	Gesprek over opleiding met docenten en coaches Annemarie Kap (Vertaler Frans en Spaans) Tessa van Swieten (Vertaler Engels, Spaans en Duits) Wilma van den Boogaard (Vertaler Spaans) Anja Wekema-Muller (Vertaler Duits) Karin Hilbers (Vertaler Duits) Aïcha Hesseling (Vertaler Frans) Sandra Binnendijk (Vertaler Engels)
16:15 – 17:00	Gesprek over toetsing en eindniveau, docenten afstudeeropdracht, examinatoren afstudeerzitting, manager organisatie opleidingen en examens Annemarie Kap (afstudeeropdracht en mondelinge afstudeerzitting Vertaler Spaans en Frans) Tessa van Swieten (afstudeeropdracht en mondelinge afstudeerzitting Vertaler Spaans, Duits en Engels) Aïcha Hesseling (afstudeeropdracht en mondelinge afstudeerzitting Vertaler Frans)

Sandra Binnendijk (afstudeeropdracht en mondelinge afstudeerzitting Vertaler Engels)
Daj van der Woude (adjunct-directeur opleidingen en manager organisatie opleidingen en examens)

17:00 – 17:30 Overleg (voorbereiding nabespreking) panel

17:30 – 18:00 Nabespreking van de dag: panel en opleidingsmanagement
Marten Jan Kuipers (voorzitter bestuur)
Linda Hoogendoorn (business unit manager)
Oscar Helfferich (portefeuillehouder hogeschool)
Barbara Roemers (senior projectleider)

Bijlage 3 Kwantitatieve gegevens

Studenten begonnen per jaar, exclusief dubieus, ongeldig, oninbaar, zowel actief als stoppers

Aantal	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Subtotals	172	239	218	216	210	218	
HBO Vertaler Duits	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	14	28	26	68
HBO Vertaler Engels	133	159	132	143	111	112	790
HBO Vertaler Frans	17	42	39	20	34	33	185
HBO Vertaler Spaans	22	38	47	39	37	47	230

Studenten begonnen per jaar, die reeds gestopt zijn (op dit moment, dus op 3 nov 11)

Aantal	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Subtotals	99	147	136	121	76	4	
HBO Vertaler Duits	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	7	7		14
HBO Vertaler Engels	78	98	84	78	41	3	382
HBO Vertaler Frans	9	24	24	10	14	1	82
HBO Vertaler Spaans	12	25	28	26	14		105

Studenten begonnen per jaar, die nu nog actief zijn (op dit moment, dus op 3 nov 11)

Aantal	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Subtotals	73	92	82	95	134	214	
HBO Vertaler Duits	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	7	21	26	54
HBO Vertaler Engels	55	61	48	65	70	109	408
HBO Vertaler Frans	8	18	15	10	20	32	103
HBO Vertaler Spaans	10	13	19	13	23	47	125

Conclusie

Vertaler Duits: in totaal 68 begonnen en 14 gestopt -> stopperspercentage 20%

Vertaler Engels: in totaal 790 begonnen en 382 gestopt -> stopperspercentage 48%

Vertaler Frans: in totaal 185 begonnen en 82 gestopt -> stopperspercentage 44%

Vertaler Spaans: in totaal 230 begonnen en 105 gestopt -> stopperspercentage 46%

Uitstroom

Vertaler Spaans: 2 afgestudeerden

Vertaler Frans: 1 afgestudeerde

Vertaler Duits: nog geen afgestudeerden

Contacturen

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie: er is ieder voorjaar en ieder najaar een mondelinge lesdag. Elk half jaar is er dus, indien gewenst door de student (de eerste 5 lesdagen zijn facultatief) een face-to-face-contactmoment. Opgemerkt dient te worden dat studenten zich meerdere keren voor dezelfde lesdag mogen aanmelden en dat het ook mogelijk is om binnen één tijdvak (dus in een voorjaar of najaar) meerdere lesdagen te volgen.

Bijlage 4 Eindkwalificaties

Landelijk profiel van eindcompetenties vertalen hbo-opleidingen Vertalen en Tolken Nederland
(28-5-2010)

De afgestudeerde student Vertalen is startbekwaam voor de beroepsuitoefening en is in staat:

1. [vertaalcompetentie]

- a. in de praktijk voorkomende domeinspecifieke bronteksten van uiteenlopende soort, moeilijkheidsgraad en mate van specialisatie uiterst nauwkeurig en consistent te vertalen met behulp van een scala aan vertaaltechnieken en met inachtneming van volledigheid, de cultuurbepaalde eigenheid van bron- en doelttekst en de eisen van de opdrachtgever
- b. bij het vertalen van dergelijke teksten problemen op het gebied van tekstbegrip en – productie te onderkennen en op te lossen en voorts, met gebruikmaking van de hiervoor gangbare metataal, de gekozen oplossingen naar collega's en revisoren toe te verantwoorden, alsmede naar opdrachtgevers een verantwoording te geven van de toegepaste vertaalstrategieën en –technieken oplossingen te bedenken voor vertaalproblemen waarvoor geen pasklare oplossingen bestaan
- c. eigen vertaalproducten aan actuele vertaalkundige inzichten te toetsen en gemaakte keuzes te motiveren tegenover opdrachtgevers, alsmede geleverde eigen diensten te meten aan in de vertaalbranche gangbare inzichten
- d. door andere vertalers vertaalde domeinspecifieke teksten van uiteenlopende tekstsoorten te reviseren op basis van vergelijking tussen bron- en doelttekst

2. [linguïstische en tekstuele competentie]

- a. de brontekst te begrijpen
- b. de doeltaal correct en consistent te gebruiken - met inachtneming van onder andere spelling, grammatica, interpunctie, woordkeuze en terminologie
- c. de tekstuele conventies van de doeltaal consistent toe te passen - met inachtneming van onder andere tekstsoort, tekstfunctie, medium en vormgeving
- d. een vertaalde tekst van domeinspecifieke aard te reviseren en de eindredactie ervan te verzorgen met uiterste nauwkeurigheid en zorgvuldigheid en met inachtneming van het voorgaande

3. [culturele competentie]

- a. de cultuurbepaalde eigenheid van teksten in bron- en doeltaal te onderkennen en aan elkaar te relateren - met inachtneming van onder andere realia, regionale en diachrone diversiteit

4. [zoekstrategieën en onderzoekscompetentie]

- a. lacunes in de eigen kennis te (h)erkennen en op snelle en efficiënte wijze additionele relevante linguïstische en domeinspecifieke kennis te verwerven die nodig kan zijn om een brontekst te begrijpen en te vertalen of te reviseren
- b. om te gaan met de gangbare hulpmiddelen om gegevens te verzamelen en kennis te vergaren en strategieën te ontwikkelen om deze hulpmiddelen op efficiënte wijze te gebruiken
- c. de effectiviteit van gekozen oplossingsstrategieën te beoordelen

5. [technische competentie]

- a. op professionele wijze vertalingen voor te bereiden en te vervaardigen met gebruikmaking van de gangbare technische hulpmiddelen (inclusief vertaalgeheugens en termextractietools) en terminologiebestanden, glossaria, (ver)taalcorpora, en dergelijke
- b. aan te geven welke gegevensdragers of verzendmethoden het geschiktst zijn om, gelet op de eisen van de opdrachtgever, de geleverde producten zo efficiënt mogelijk bij de afnemer te bezorgen, met inachtneming van gegevensbeveiliging, discretie, verzendtijd en verzendduur van de geleverde bestanden
- c. uit een marktaanbod aan allerlei soft- en hardwareproducten die producten aan te schaffen dan wel voor aanschaffing voor te dragen die het geschiktst zijn voor toepassing op het specifieke werkterrein
- d. zijn productie- en communicatiemiddelen te bedienen en storingen op te (laten) lossen
- e. maatregelen te treffen om de tijdige levering te garanderen, mocht deze door technische storingen in gevaar komen (bijvoorbeeld veiligheidskopieën, reservecomputer bij collega) en de beschikbare beveiligingsmiddelen toe te passen tegen computervirussen en andere mogelijke storingsbronnen

6. [zakelijke en ondernemingsgerichte competentie]

- a. op kritische wijze zijn eigen kennis- en vaardigheidsniveau in te schatten voor het al dan niet aannemen van een opdracht
- b. zijn diensten aan te bieden met kennis van de eigen productiesnelheid en kwaliteit
- c. efficiënt te functioneren als werknemer in een professionele werkomgeving
- d. vanuit een zakelijke houding opdrachten aan te nemen (telefoonpresentatie, gebruik van algemene voorwaarden en offertes) en uiterst consciëntieus uit te voeren (correcte verzending en facturering) met kennis van ondernemerschap (rechtsvormen, administratie, belasting en verzekeringen en rechtspositionele aspecten van het beroep)
- e. zelfstandig probleemsituaties in de beroepspraktijk te herkennen en tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te komen
- f. zich te houden aan de gedragscodes voor vertalers
- g. persoonlijke of zakelijke informatie van opdrachtgevers te beschouwen als vertrouwelijk en met opdrachtgevers en opdrachten discreet, betrouwbaar, integer en met verantwoordelijkheidsbesef om te gaan
- h. om te kunnen gaan met kritiek van de opdrachtgever en het eigen handelen zo nodig bij te kunnen sturen
- i. het eigen functioneren systematisch te evalueren en op basis van reflectie en adviezen van anderen zo nodig bij te stellen
- j. zich mondeling te kunnen uitdrukken in de vreemde taal op het niveau dat vereist is om zaken te kunnen doen met (potentiële) opdrachtgevers die native speaker zijn van die vreemde taal (denk aan: contact kunnen leggen, opdrachten binnen kunnen halen, tussentijds contact opnemen met opdrachtgever bij onduidelijkheden, problemen, te maken keuzes)

Opmerking: 6j maakt geen deel uit van het landelijke competentieprofiel, maar wel van het competentieprofiel van vertalers die afstuderen aan LOI Hogeschool.

Bijlage 5 Programmaoverzicht

Studieprogramma HBO Vertaler Spaans

Het studieprogramma van de opleiding HBO Vertaler Spaans Bachelor is als volgt opgebouwd:

Propedeuse	EC's	Maanden	cum.
1e jaar			
Onderzoeksvaardigheden (generiek HBO)	4	0,5 mnd	0,5
Studievaardigheden (generiek HBO)	2	0,5 mnd	1
Basisvaardigheden voor de professional (generiek HBO)	6	1 mnd	2
Spaans I	14	4 mnd	6
Spaans II	19	4 mnd	10
Vertalen Spaans I	15	2 mnd	12
Totaal propedeuse	60		12
Hoofdphase			
2e jaar en 3e jaar:			
Maatschappijkennis	24	1 mnd	13
Vertalen Spaans II	85	24 mnd	37
4e jaar:			
Interculturele communicatie	6	1 mnd	38
Inleiding literair vertalen Spaans	9	2 mnd	40
Inleiding juridisch vertalen Spaans	9	2 mnd	42
(Inleiding technisch vertalen Spaans	9	2 mnd	)
(Inleiding financieel-economisch vertalen Spaans	9	2 mnd	)
(Inleiding medisch vertalen Spaans	9	2 mnd	)
Ondernemen voor vertalers	13	2 mnd	44
Vertalen in de praktijk Spaans	10	2 mnd	46
Afstudeeropdracht (incl. stage): Trabajo de Fin de Carrera	24	2 mnd	48
Totaal hoofdphase	180		36
Totaal HBO Vertaler Spaans	240		48

Let op: in de hoofdphase is een keuzeruimte opgenomen van 18 EC's. Deze keuzeruimte bestaat uit 5 modules: Inleiding literair vertalen, Inleiding juridisch vertalen, Inleiding technisch vertalen, Inleiding financieel-economisch vertalen en Inleiding medisch vertalen. Elke module telt 9 EC's. De student dient dus minimaal 2 van de 5 modules te volgen.

Studieprogramma HBO Vertaler Frans

Het studieprogramma van de opleiding HBO Vertaler Frans Bachelor is als volgt opgebouwd:

Propedeuse	EC's	Maanden	cum.
1e jaar			
Onderzoeksvaardigheden (generiek HBO)	4	0,5 mnd	0,5
Studievaardigheden (generiek HBO)	2	0,5 mnd	1
Basisvaardigheden voor de professional (generiek HBO)	6	1 mnd	2
Frans I	14	4 mnd	6
Frans II	19	4 mnd	10
Vertalen Frans I	15	2 mnd	12
Totaal propedeuse	60		12
Hoofdphase			
2e jaar en 3e jaar:			
Maatschappijkennis	24	1 mnd	13
Vertalen Frans II	85	24 mnd	37
4e jaar:			
Interculturele communicatie	6	1 mnd	38
Inleiding literair vertalen Frans	9	2 mnd	40
Inleiding juridisch vertalen Frans	9	2 mnd	42
(Inleiding technisch vertalen Frans	9	2 mnd	)
(Inleiding financieel-economisch vertalen Frans	9	2 mnd	)
(Inleiding medisch vertalen Frans	9	2 mnd	)
Ondernemen voor vertalers	13	2 mnd	44
Vertalen in de praktijk Frans	10	2 mnd	46
Afstudeeropdracht (incl. stage): Travail de fin d'études	24	2 mnd	48
Totaal hoofdphase	180		36
Totaal HBO Vertaler Frans	240		48

Let op: in de hoofdphase is een keuzeruimte opgenomen van 18 EC's. Deze keuzeruimte bestaat uit 5 modules: Inleiding literair vertalen, Inleiding juridisch vertalen, Inleiding technisch vertalen, Inleiding financieel-economisch vertalen en Inleiding medisch vertalen. Elke module telt 9 EC's. De student dient dus minimaal 2 van de 5 modules te volgen.

Studieprogramma HBO Vertaler Duits

Het studieprogramma van de opleiding HBO Vertaler Duits Bachelor is als volgt opgebouwd:

Propedeuse	EC's	Maanden	cum.
1e jaar			
Onderzoeksvaardigheden (generiek HBO)	4	0,5 mnd	0,5
Studievaardigheden (generiek HBO)	2	0,5 mnd	1
Basisvaardigheden voor de professional (generiek HBO)	6	1 mnd	2
Duits I	14	4 mnd	6
Duits II	19	4 mnd	10
Vertalen Duits I	15	2 mnd	12
Totaal propedeuse	60		12
Hoofdphase			
2e jaar en 3e jaar:			
Maatschappijkennis	24	1 mnd	13
Vertalen Duits II	85	24 mnd	37
4e jaar:			
Interculturele communicatie	6	1 mnd	38
Inleiding literair vertalen Duits	9	2 mnd	40
Inleiding juridisch vertalen Duits	9	2 mnd	42
(Inleiding technisch vertalen Duits	9	2 mnd	)
(Inleiding financieel-economisch vertalen Duits	9	2 mnd	)
(Inleiding medisch vertalen Duits	9	2 mnd	)
Ondernemen voor vertalers	13	2 mnd	44
Vertalen in de praktijk Duits	10	2 mnd	46
Afstudeeropdracht (incl. stage): Abschlussarbeit	24	2 mnd	48
Totaal hoofdphase	180		36
Totaal HBO Vertaler Duits	240		48

Let op: in de hoofdphase is een keuzeruimte opgenomen van 18 EC's. Deze keuzeruimte bestaat uit 5 modules: Inleiding literair vertalen, Inleiding juridisch vertalen, Inleiding technisch vertalen, Inleiding financieel-economisch vertalen en Inleiding medisch vertalen. Elke module telt 9 EC's. De student dient dus minimaal 2 van de 5 modules te volgen.

Bijlage 6 Bestudeerde documenten

- Kritische reflectie
- CV's en overzicht van docenten
- Verslagen beroepenveldcommissie
- Notulen docentenoverleg
- Leerstof
- Literatuur
- Literatuurlijst
- Examenbundels SNEVT
- Tussenproducten toetsing
- Toetsen
- Portfolio's
- Studentenenquêtes
- Afstudeerhandleiding voor studenten
- Afstudeerhandleiding voor docenten, tweede lezers en examinatoren
- Eindwerkstukken

Bijlage 7 Onafhankelijkheidsverklaringen

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Duits, Frans en Spaans van LOL in de rol van studentlid. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Anne Hendrica Egidia Jacoba
de Brouwer

Datum:

4 - 11 - 2011

Plaats:

Utrecht

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Vertaler Duits, Frans en Spaans van LOI in de rol van extern deskundige. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

B.A.M.M. Rätel

Datum:

13-10-2011

Plaats:

De Zilk

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Duits, Frans en Spaans van LOI in de rol van voorzitter. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

RAOUL VAN AALST

Datum:

13-12-2011

Plaats:

HARMELEN

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Vertaler Duits, Frans en Spaans van LOI in de rol van extern deskundige. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Joost Lowyck

Datum:

13.10.2011

Plaats:

Leuven, België

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Duits van LOI in de rol van extern deskundige. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

R. van Deemter

Datum:

28-10-2011

Plaats:

Oegstgeest

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Duits, Frans en Spaans van LOI in de rol van secretaris. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

T. Buisson

Datum:

7-11-2011

Plaats:

Ugchelen

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

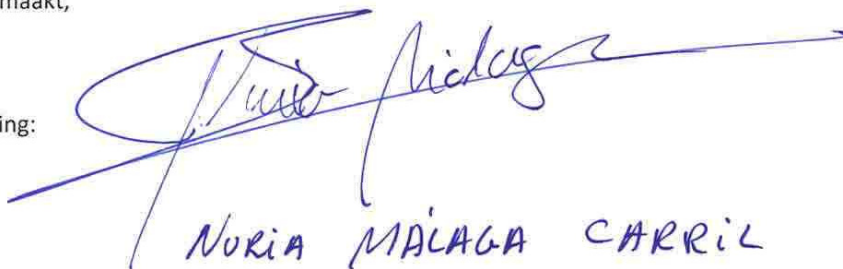
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding B Vertaler Spaans van LOI in de rol van extern deskundige. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

NORIA MÁLAGA CARRIL

Datum:

04-11-2011

Plaats:

Emues